

PRITARTA

Alytaus miesto savivaldybės
tarybos 2022 m. balandžio 28 d.
sprendimu Nr. T-134

ALYTAUS JURGIO KUNČINO
VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS
2021 METŲ
VEIKLOS ATASKAITA

2022 m., Alytus

Turinys

BENDROJI DALIS	3
I BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS	3
II DOKUMENTŲ FONDAI.....	4
III BIBLIOTEKINIS GYVENTOJŲ APTARNAVIMAS IR BIBLIOTEKOS REKLAMA.....	8
IV INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA	17
V MOKSLINIO TYRIMO DARBAS. DALYVAVIMAS PROGRAMOSE.....	20
VI PERSONALAS	21
VII MATERIALINĖ BAZĖ.....	22
VIII FINANSAVIMAS	23
IŠVADOS.....	23

BENDROJI DALIS

2021-ieji Alytaus J. Kunčino viešajai bibliotekai, kaip ir visos šalies bibliotekoms, vėlgi buvo iššūkių metai, tik šį kartą dvejomis prasmėmis. Dėl tebesitęsiančios pandemijos darbas su skaitytojais vyko ne visu pajėgumu. Metų pradžioje trims mėnesiams teko uždaryti skaityklas, abonementų lankytojai buvo aptarnaujami tik leidinius užsisakę iš anksto internetu arba telefonu. Rudenį lankytojai skaityklose buvo aptarnaujami su galimybių pasais, neturintiems jų, buvo ribojamas darbo laikas, ribojami srautai. Dalis bibliotekos renginių vyko virtualiu būdu. Visa tai sumažino pagrindinius veiklos rodiklius. Antroji priežastis, kuri sujaukė darbą ir įnešė daug sumaišties, tai Lietuvos integralios bibliotekų sistemos (LIBIS) pertvarkymas. Pertvarkymas vyko gerai nepasiruošus ir neištestavus sistemos, tad nuo liepos mėnesio strigo skaitytojų aptarnavimas, neveikė daugelis funkcionalumų, tokiu būdu ir bibliotekininkams ir skaitytojams buvo sudėtinga ja naudotis. Kai kurie rodikliai dingo ir neatstatyti iki šiol. Skaitytojams buvo sudėtinga užsisakyti ar rezervuoti knygas, tad dalis vartotojų kuriam laikui iš viso atsisakė bibliotekos paslaugų. Tokiomis aplinkybėmis nepavyko įgyvendinti visų plane numatytų rodiklių, tačiau miesto bibliotekos sugebėjo pritraukti nemažą dalį miesto bendruomenės, surengė daug kontaktinių bei virtualių renginių, vykdė projektus, išlaikė tvarius santykius su visais socialiniais partneriais.

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Planas	Rezultatas
1	Lankytojų skaičius	90 000	86 867
2	Išduotų dokumentų skaičius	180 000	147 492
3	Viešųjų renginių skaičius	110	155
4	Įvykdytų projektų skaičius	5	6

Lankytojų skaičius lyginant su 2020 m. išliko panašus (sumažėjo tik 2,2 proc.). Vidzgirio bibliotekoje šis skaičius netgi paaugo 17,4 proc. Sėkmingai vyko kitos bibliotekos veiklos. Užbaigtas tęstinis projektas „Prisijungusi Lietuva“, daug palankių įvertinimų sulaukė projekto „Dėmesio! Dvi kartos traukinyje“ renginiai.

I BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

Bibliotekų skaičius

2021m. J. Kunčino VB sistemos bibliotekų skaičius nepasikeitė, tačiau pasikeitė jų pavadinimai. Veikia 4 bibliotekos:

viešoji biblioteka;

3 miesto struktūriniai teritoriniai padaliniai - bibliotekos:

Dainavos biblioteka,

Vidzgirio biblioteka,

Pirmojo Alytaus biblioteka.

Tinklo pokyčiai

2021 bibliotekų tinklo pokyčių nevyko. Vidzgirio biblioteka veikia Likiškėlių progimnazijos patalpose (su atskiru įėjimu). Centrinė biblioteka įsikūrusi miesto centre, dalijasi vienu pastatu su Alytaus kolegija. VB vaikų ir jaunimo literatūros skyrius įsikūręs gyvenamojo namo priestate, mokyklų apsuptyje Vidzgirio mikrorajone. Miesto filialai išsidėstę atskiruose miesto mikrorajonuose. Tinklo išdėstymas yra gana optimalus.

Struktūros tobulinimas ir pokyčiai

Bibliotekų sistemoje yra 36 etatai, iš jų:
 26 profesionalūs bibliotekininkai;
 5 kvalifikuoti specialistai;
 5 etatai techninių darbuotojų.
 Viešojoje bibliotekoje – 31,25 etato, dirba 22 bibliotekininkai;
 Trijuose miesto filialuose yra 4,75 etato, dirba 4 bibliotekininkai.
 Ataskaitiniais metais pokyčių struktūroje neįvyko.

II DOKUMENTŲ FONDAI

Fondo formavimas

Alytaus Jurgio Kunčino viešoji biblioteka komplektuoja dokumentų fondus atsižvelgdama į Alytaus miesto plėtrą, istorines tradicijas, vartotojų poreikius, leidyklų asortimentą ir skiriamas lėšas. 2021 metais fondo formavimui sąlygos nebuvo palankios, nes: kilo leidinių kainos; sumažėjo finansavimas iš valstybės bei savivaldybės biudžetų.

Nauji leidiniai įsigyti, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis, neskelbiamos apklausos būdu. Dokumentai pirkti iš leidėjų ir autorių, neprarandant lėšų tarpininkų antkainiams, naudojantis akcijomis, tariantis dėl nuolaidų. Inventorinami dokumentai pirkti iš 43 tiekėjų (13 – fiziniai asmenys, 30 – juridiniai asmenys), periodiniai leidiniai – iš 6 tiekėjų.

Fondo apimtis padidėjo fiziniais vienetais ir pavadinimas visoje sistemoje, nes sumažėjo dokumentų nurašymas. Deja, naujų dokumentų įsigyta mažiau. Dėl to suprastėjo naujų dokumentų fonde procento ir fondo atnaujinimo rodikliai

2021 metais Alytaus miesto gyventojų skaičius padidėjo 2689 gyventojais arba 5,46 proc. Gyventojų skaičiaus augimas ir sumažėjęs naujų dokumentų įsigijimas sumenkino visus gyventojų aprūpinimo dokumentais ir lėšų, tenkančių vienam gyventojui, dokumentams įsigyti rodiklius. Tuo tarpu registruotų vartotojų skaičiaus mažėjimas ir fondo apimties padidėjimas pagerino visus vartotojų aprūpinimo dokumentais rodiklius.

Bendram bibliotekos fondo apyvartos rodiklio sumažėjimui didžiausios įtakos turėjo pandemija, nulėmusi registruotų vartotojų, apsilankymų ir išduotų dokumentų skaičiaus sumažėjimą. Fondo apyvartos rodiklis pagerėjo tik teritoriniuose padaliniuose, nes tikslingas praradusių aktualumą dokumentų nurašymas ir paklausių dokumentų įsigijimas pagerino fondo kokybę.

Fondo būklė

2021 metais Alytaus Jurgio Kunčino viešosios bibliotekos sistemos dokumentų fondą sudarė: trijų viešosios bibliotekos skyrių (Skaitytojų aptarnavimo, Informacijos ir kraštotyros, Vaikų ir jaunimo literatūros) ir trijų miesto teritorinių padalinių – bibliotekų (Pirmojo Alytaus, Dainavos ir Vidzgirio) fondai.

Fondas 2021 m. gruodžio 31 d.

2021 m.	Fondo dydis				Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Periodiniai leidiniai	
	Fiz. vnt.	%	Pav.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
J. Kunčino VBS	157043	100,00	56602	100,0	96520	61,46	57013	36,30	3510	2,24
Centrinė biblioteka	91796	58,45	47122	83,25	52903	57,63	36722	40,00	2171	2,37

3 teritoriniai padaliniai	65247	41,55	27700	48,94	43617	66,85	20291	31,10	1339	2,05
Vidutiniškai 1 teritorinis padalinys	21749	13,85	13461	23,78	14539	66,85	6764	31,10	446	2,05

2021 metais fondo apimtis visoje J. Kunčino VB sistemoje padidėjo 1805 fiz. vnt. arba 1,16 proc. ir 1372 pav. arba 2,48 proc.: centrinėje bibliotekoje – 1265 fiz. vnt.s arba 1,40 proc. ir 1001 pav. arba 2,17 proc.; miesto teritoriniuose padaliniuose – padidėjo 540 fiz. vnt. arba 0,83 proc. ir sumažėjo 4 pav. Vidzgirio bibliotekos fondas gausiausias, jame yra 25286 fiz. vnt. 15810 pav. dokumentai.

Grožinės literatūros dokumentų fondo apimtis visoje J. Kunčino VB sistemoje padidėjo 1408 fizi. vnt. arba 1,45 proc. dokumentų: centrinėje bibliotekoje - 816 fiz. vnt. arba 1,57 proc. dokumentų; padaliniuose - 592 fiz. vnt. arba 1,38 proc. dokumentų.

Šakinės literatūros dokumentų fondo apimtis visoje J. Kunčino VB sistemoje padidėjo 1057 fiz. vnt. arba 1,89 proc.: centrinėje bibliotekoje – 714 fiz. vnt. arba 1,98 proc. dokumentų; trijuose padaliniuose - 343 fiz. vnt. arba 1,72 proc. dokumentų.

Periodinių leidinių fondas visoje J. Kunčino VB sistemoje sumažėjo 660 fiz. vnt. arba 15,83 proc.: centrinėje bibliotekoje - 265 fiz. vnt. arba 10,88 proc.; trijuose padaliniuose – 395 fiz. vnt. arba 22,78 proc.

Dokumentų gavimas

2021 metais J. Kunčino VB sistemos fondai papildyti 2899 fiz. vnt. arba 23,54 proc. dokumentų mažiau ir 112 pav. arba 6,39 proc. dokumentų daugiau nei ankstesniais metais. Centrinė biblioteka gavo 934 fiz. vnt. arba 15,31 proc. dokumentų mažiau ir 112 pav. arba 6,43 proc. dokumentų daugiau nei ankstesniais metais. Trys miesto teritoriniai padaliniai gavo 1965 fiz. vnt. arba 31,63 proc. ir 289 pav. arba 18,61 proc. dokumentų mažiau. Vienam padaliniai vidutiniškai teko 655 fiz. vnt. arba 31,63 proc. ir 321 pav. arba 22,34 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais.

2021 metais iš naujai gautų dokumentų 53,79 proc. sudarė grožinės literatūros dokumentai:

centrinėje bibliotekoje – 52,81 proc., miesto teritoriniuose padaliniuose – 54,97 proc. Centrinė biblioteka gavo 53,89 proc. visų per metus gautų grožinės literatūros dokumentų, o padaliniams teko 46,11 proc. Visoje sistemoje per metus gauta 411 fiz. vnt. arba 7,51 proc. mažiau ir 212 pav. arba 24,85 proc. grožinės literatūros dokumentų daugiau nei ankstesniais metais.

2021 metais iš naujai gautų dokumentų 23,78 proc. sudarė šakinės literatūros dokumentai: centrinėje bibliotekoje – 23,17 proc., miesto teritoriniuose padaliniuose – 24,53 proc. Centrinė biblioteka gavo 53,46 proc. visų per metus įsigytų šakinės literatūros dokumentų, padaliniams teko 46,54 proc. Visoje sistemoje gauta 1547 fiz. vnt. arba 40,86 proc. ir 91 pav. arba 11,49 proc. mažiau mokslo šakų dokumentų nei ankstesniais metais.

Per metus gauta periodinių leidinių

2021 m. spausdinta periodika buvo prenumeruojama iš Alytaus miesto savivaldybės skirtų lėšų. Leidiniai prenumeruoti per 6 tiekėjus: AB „Lietuvos paštas“, UAB „Apskaitos ir audito žinios“, UAB „Lietuvos rytas“, UAB „Teisės aktų žinios“, UAB „Teisidas“ ir UAB „Verslo žinios“.

Bibliotekos padaliniai	Periodiniai leidiniai						Išleistos lėšos (Eur)
	Fiziniai vienetai			Pavadinimai			
	Viso	Laikraščių	Žurnalų	Viso	Laikraščių	Žurnalų	
J. Kunčino VBS	2112	42	2070	98	18	80	3779,76
Centrinė biblioteka	1241	25	1216	89	16	73	2104,17

3 teritoriniai padaliniai	871	17	854	54	8	46	1675,59
Vidutiniškai 1 teritorinis padalinys	290	5	285	35	7	28	558,53

2021 metais spausdintos periodikos prenumeratai skirta 5099,77 eurais arba 57,43 proc. lėšų mažiau nei ankstesniais metais. Lėšų sumažėjimas turėjo neigiamos įtakos prenumeruojamų periodinių leidinių pavadinimų ir egzempliorių skaičiui.

2021 metais iš naujai gautų dokumentų 22,43 proc. sudarė periodiniai leidiniai: centrinėje bibliotekoje – 24,02 proc., miesto teritoriniuose padaliniuose – 20,50 proc.

Visoje sistemoje gauta 941 fiz. vnt. arba 30,82 proc. ir 9 pav. arba 8,41 proc. periodinių leidinių mažiau nei ankstesniais metais. Centrinė biblioteka gavo 325 fiz. vnt. arba 20,75 proc. ir 13 pav. arba 12,75 proc. periodinių leidinių mažiau. Trys padaliniai gavo 616 fiz. vnt. arba 41,43 proc. ir 12 pav. arba 18,18 proc. periodinių leidinių mažiau. Vienam padaliniui vidutiniškai teko 209 fiz. nt. arba 41,53 proc. ir 12 pav. arba 25,53 proc. periodikos mažiau nei ankstesniais metais.

Naujai gautų dokumentų proc. fonde

J. Kunčino VBS – 6,00 proc.;

Centrinė biblioteka – 5,63 proc.;

3 miesto teritoriniai padaliniai – 6,51 proc.

2021 metais sumažėjo naujų dokumentų fonde procentas 1,93 arba 24,34 proc.: centrinėje bibliotekoje – 1,11 arba 16,47 proc.; miesto padaliniuose – net 3,09 arba 32,19 proc.

Dokumentų gavimas pagal finansavimo šaltinius

Finansavimo šaltiniai	Bibliotekos padaliniai							
	J. Kunčino VBS		Centrinė biblioteka		3 miesto teritoriniai padaliniai		Vidutiniškai 1 teritorinis padalinys	
	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
LR kultūros ministerija	6626	70,38	3354	64,91	3272	77,03	1091	77,05
Alytaus m. savivaldybė	2088	22,18	1229	23,79	859	20,22	286	20,20
Kiti šaltiniai	701	7,44	584	11,30	117	2,75	39	2,75
Viso	9415	100,00	5167	100,00	4248	100,00	1416	100,00

2021 metais iš LR kultūros ministerijos įprastai skiriamų lėšų nupirkta 2368 fiz. vnt. arba 26,33 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais. Iš Alytaus miesto savivaldybės skirtų lėšų įsigyta 815 fiz. vnt. arba 28,07 proc. dokumentų mažiau. Iš kitų šaltinių gauta 284 fiz. vnt. arba 68,11 proc. dokumentų daugiau nei ankstesniais metais.

Dokumentų nurašymas

2021 metais nurašyta 910 fiz. vnt. arba 10,68 proc. ir 759 pav. arba 60,67 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais. Centrinėje bibliotekoje nurašyta 758 fiz. vnt. arba 16,27 proc. ir 168 pav. arba 16,45 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais.

Trijuose miesto teritoriniuose padaliniuose nurašyta 152 fiz. vnt. arba 3,94 proc. dokumentų mažiau ir 944 pav.s arba 291,36 proc. dokumentų daugiau nei ankstesniais metais. Viename padalinyje vidutiniškai nurašyta 51 fiz. vnt. arba 3,96 proc. dokumentų mažiau ir 14 pav. arba 1,98 proc. dokumentų daugiau nei ankstesniais metais.

Aprūpinimas dokumentais

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Fiziniai vienetai
1.	Vienam gyventojui tenka dokumentų	3,03
2.	Vienam gyventojui tenka naujai gautų dokumentų	0,18
3.	Vienam gyventojui tenka garsinių ir regimųjų dokumentų	0,022
4.	Vienam gyventojui tenka elektroninių dokumentų	0,006
5.	Vienam vartotojui tenka dokumentų	39,90
6.	Vienam vartotojui tenka naujai gautų dokumentų	2,39
7.	Vienam vartotojui tenka garsinių ir regimųjų dokumentų	0,284
8.	Vienam vartotojui tenka elektroninių dokumentų	0,08

2021 m. vienam gyventojui: tenkančių dokumentų skaičius sumažėjo 0,13 arba 4,11 proc.; tenkančių naujai gautų dokumentų skaičius sumažėjo 0,07 arba 28,00 proc.; tenkančių garsinių ir regimųjų bei elektroninių dokumentų skaičius nekito.

Vienam vartotojui: tenkančių dokumentų skaičius padidėjo 19,17 arba 92,47 proc.; naujai gautų dokumentų skaičius išaugo 0,75 arba 45,73 proc.; garsinių ir regimųjų dokumentų skaičius padidėjo 0,138 arba 94,52 proc.; elektroninių dokumentų skaičius padidėjo 0,04 arba 100,00 proc.

Lėšos, tenkančios vienam gyventojui, dokumentams įsigyti

Finansavimo šaltinis	Gauta lėšų (Eur)	Tenka lėšų vienam gyventojui (Eur)
1. LR kultūros ministerija	58196,00	1,12
2. Alytaus m. savivaldybė	3779,76	0,07
3. Kiti šaltiniai	0,00	0,00
Iš viso	61975,76	1,19

2021 metais iš valstybės biudžeto gautas 27966,00 Eur arba 32,46 proc. mažesnis finansavimas. Iš valstybės biudžeto gaunamos lėšos vienam gyventojui sumažėjo 0,63 Eur arba 36,00 proc.

Alytaus miesto savivaldybė naujų dokumentų įsigijimui skyrė 3844,07 Eur arba 50,42 proc. mažiau nei ankstesniais metais. Vienam gyventojui tenkančių savivaldybės biudžeto lėšų teko 0,09 Eur arba 56,25 proc. mažiau nei ankstesniais metais.

Iš kitų finansavimo šaltinių naujų dokumentų įsigijimui lėšų negauta.

Iš viso 2021 metais lėšų naujų dokumentų įsigijimui skirta 31810,07 Eur arba 33,92 proc. 2021 metais iš valstybės biudžeto gautas 27966,00 Eur arba 32,46 proc. mažesnis finansavimas.

Fondo naudojimas

Fondo apyvartos rodiklis:

J. Kunčino VBS – 0,98:

VB – 1,06;

3 MTP – 0,87.

2021 metais bendras sistemos fondo apyvartos rodiklis sumažėjo 0,19 arba 11,18 proc.: centrinėje bibliotekoje sumažėjo 0,34 arba 24,29 proc.; miesto teritoriniuose padaliniuose padidėjo 0,02 arba 2,30 proc.

III BIBLIOTEKINIS GYVENTOJŲ APTARNAVIMAS IR BIBLIOTEKOS REKLAMA

Vartotojų aptarnavimas

2021 metais dėl šalyje tebesitęsiančios covid pandemijos, iki pavasario vartotojai buvo aptarnaujami nuotoliniu, bekontakčiu būdu: užsakomus leidinius jiems rezervuojant internetu, telefonu arba atėjus patiems į biblioteką, sustojus ties bibliotekų įėjimais. Nuo kovo 22 d. pasikeitus užsikrėtimų bei sergamumų statistikai, pradžiai po 15 min. pradėta leisti vartotojus ir į skaityklas, dokumentų kopijavimo, skenavimo, spausdinimosi darbams atlikti. Praktiškai tik balandžio pabaigoje - gegužės mėn. pradėjo vykti įprastinis, kontaktinis darbas su lankytojais. Negana to, nuo liepos 27 d. bibliotekos darbinėje veikloje (kaip ir visose Lietuvos viešosiose bibliotekose) buvo įdiegta atnaujinta nacionalinė LIBIS programa, kuri, kaip ir dauguma naujovių, buvo išleista iki galo neužbaigta ir migruojant duomenims, daugelis iki to laiko įvykdytų darbo rodiklių stipriai pasikeitė, nunyko, išsikraipė. Vienas iš jų – Registruotų vartotojų skaičius: nuo šiol nebeaktualus tapo vartotojų persiregistravimas nuo sausio 1 d., apsilankius vartotojui bet kurią metų dieną, nuo tos dienos jis ir perregistruojamas naujojoje programoje. Taip pat šis rodiklis kol kas nekaupiamas programos duomenų bazės istorijoje. Svarbiausia, programos diegėjas nesudarė galimybės matyti atskirų filialų (skyrių) registruotų vartotojų, todėl formuojant ataskaitas už praeitus metus, pateikiamas bendras (kartu su filialais) bibliotekos registruotų (naujų bei persiregistravusiųjų) vartotojų rodiklis. Tokiu būdu pagal šią sistemą Alytaus Jurgio Kunčino viešojoje bibliotekoje 2021 metais užsiregistravo **3 936** vartotojai. Naujai įregistruoti buvo **629** vartotojai ir perregistruoti **3307** vartotojai.

Neįgalių ir senyvo amžiaus žmonių aptarnavimas

Visos 5 miesto bibliotekos aptarnauja lankytojus su negalia. Iš jų tik 4 turi prieigą lankytojams su judėjimo negalia.

Neįgalių ir senyvo amžiaus žmonių aptarnavimas, kaip ir ankstesniais metais, sutelktas specializuotame bibliotekos padalinyje – Dainavos filiale. Ši biblioteka dalijasi patalpomis su Alytaus neįgaliųjų užimtumo centru, kuriame susitelkę miesto neįgaliųjų organizacijos. Bibliotekos darbo laikas suderintas su šių organizacijų darbo laiku.

Dainavos biblioteka tradiciškai aptarnauja Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos (LASS) narius garsinėmis knygomis. Viso per metus šiems vartotojams išduotos **887** garsinės knygos (44 daugiau nei ankstesniais metais) bei **58** knygų Brailio raštu. **19** aklųjų ir silpnaregių buvo aptarnauta namuose. Per antruosius pandeminius metus dar pagausėjo lankymąsi į namus. Pas neįgaliosius ir pagyvenusius skaitytojus buvo lankytasi **78** kartus (30 kartų daugiau nei 2021 m), nunešta dvigubai daugiau knygų – **832**, iš jų: 285 garsinės knygos, 58 knygos Brailio raštu, 489 tradicinės knygos. Bibliotekininkei talkino ir socialinės darbuotojos.

Kaip ir ankstesniais metais, biblioteka prisidėjo prie LASS organizuojamo renginio skirto Baltosios lazdelės dienai, kitų šios organizacijos renginių.

Su socialiai pažeidžiamomis žmonių grupėmis daug dirba Vidzgirio biblioteka. Vyksta aktyvus bendradarbiavimas su VšĮ Alytaus miesto socialinių paslaugų Neįgaliųjų dienos centro lankytojais, „Vilties“ mokykla-darželiu, kurį lanko vaikai turintys raidos sutrikimų ir kt..

Su neįgaliaisiais dirba ir kiti bibliotekos padaliniai – bendradarbiaujama su miesto neįgaliųjų organizacijomis, organizuojami bendri renginiai.

Lankytojų skaičius

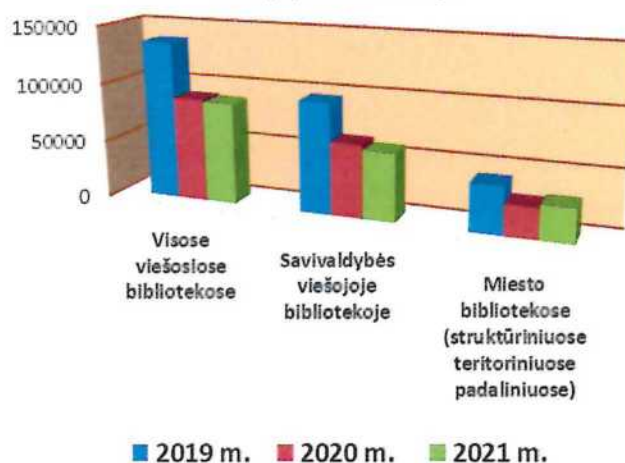
Per ataskaitinius metus miesto bibliotekas aplankė **87 258** lankytojai (1692 mažiau nei pernai):

	2020 m.	2021 m.	Skirtumas
J. Kunčino VB sist.	88950	87258	- 1692
VB	62484	58197	- 4287
3 VB filialai. Iš jų:	26466	29061	2595

Bendras lankytojų skaičius lyginant su 2020 m. išliko panašus (sumažėjo tik 1,9 proc.). Lankytojų skaičius sumažėjo viešojoje bibliotekoje, tačiau padidėjo filialuose. Bibliotekų abonementuose lankytojų nesumažėjo, nes karantino metu daugeliui skaitymas tapo pagrindiniu užsiėmimu, tačiau skaityklose lankytojų sumažėjo kelis kartus. Tai suprantama, mat skaityklų teikiamos paslaugos buvo uždraustos iki balandžio mėnesio, o patalpos perorganizuotos į grąžintų knygų karantinavimo zonas. O ir visus metus lankytojų srautai skaityklose buvo ribojami.

2021 m., kaip ir ankstesniais metais, aktyviausi buvo vyresnio bei pensijinio amžiaus (senjorai) vartotojai, tada rikiuojasi dirbantys žmonės. Moksleivių tarpe aktyviai besilankantys yra patys mažiausi moksleiviai ir vyresniųjų klasių gimnazistai. Daug metų mažėjusi studentų vartotojų grupė, ataskaitiniais metais išaugo.

Lankytojų skaičius Alytaus Jurgio Kunčino viešojoje bibliotekoje

Vidutinis lankomumas – **22,2** (buvo 11,9);

Per dieną kiekvieną miesto biblioteką vidutiniškai aplanko **78** lankytojai:

Jaunimo erdvė, kaip ir kitos skaityklos iki balandžio mėnesio neaptarnavo lankytojų, darbuotojos dirbo nuotolinius darbus, padėjo abonemento darbuotojoms. Buvo perskirstyti darbuotojų darbo funkcijos, krūviai, pakeistos darbo kryptys, veiklos nuotoliniu būdu ir pan. Tokiu būdu nuveikta nemažai darbų virtualioje erdvėje: sukurta 4 virtualius filmukai, virtualių knygų, parodų, lavinančių žaidimų, vaizdo pamokėlių pristatymai, virtualios pasakos mažiausiems, viktorinos jaunimui, nuotoliniai renginiai bibliotekininko profesijai ir Išmaniajai erdvei bibliotekoje pristatyti. Viso per ataskaitinius metus sulaukta **5 948 virtualių** lankytojų (2020 m. – 2 114).

Atlaisvinus karantino sąlygas, nuo balandžio mėnesio visi jaunimo erdvės vartotojai galėjo ne tik praleisti laiką, naudotis kompiuteriais ir kita įranga, bet ir tobulėti. Veikė nemokamos edukacijos (dronų valdymo, robotikos konstravimo pamokos, 3D spausdintuvo, nuotraukų negatyvų skanerio pristatymai), vasaros knygų skaitymo iššūkis, Mobilieji vasaros skaitykla Likiškėlių bibliotekos,

nemokamos kino popietės, pagal individualius poreikius buvo vedami IT praktinių įgūdžių kursai visų amžiaus grupių vartotojams.

2021 m. Jaunimo erdvių techninės įrangos kampą papildė dar vienas naujas, nematytas Alytuje įrenginys virtualiems žaidimams – Virtualios realybės simulatorius. Tokiu būdu iš viso per metus Jaunimo erdvėje sulaukta **1530** kontaktinių vartotojų.

Interaktyvi vasaros skaitykla. 2021 m. liepos – rugpjūčio mėnesiais Likiškėlių mokyklos stadione kiekvieną ketvirtadienį veikė mobili skaitykla po atviru dangumi. Šioje skaitykloje vaikai ir visi norintys, galėjo naudotis planšetėmis, virtualios realybės akiniais, skaityti naujausią spaudą, žurnalus, knygas, žaisti stalo žaidimus, pūsti muilo burbulus, įsitaisius patogiuose sėdmaišiuose mėgautis vasaros diena arba su šiaurietiško ėjimo lazdomis vaikštinėti po mokyklos stadioną. Patys mažiausi lankytojai turėjo galimybę žaisti mokomuosius žaidimus, futbolą, žaisti su interaktyviu lavinamuoju žaislu. Per 2 mėnesius šią vasaros skaityklą aplankė **120** lankytojų.

Dokumentų išduotis

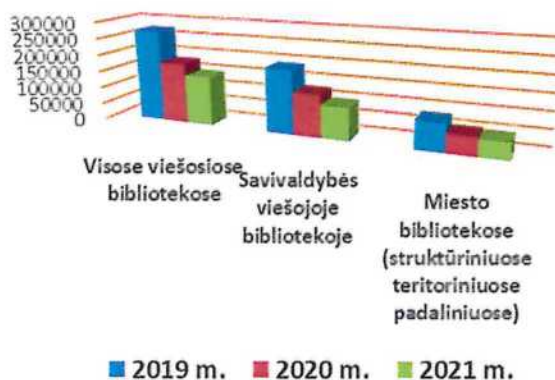
Ataskaitiniais metais dokumentų išduotis sumažėjo 23,0 proc.

Per 2021 m. išduota **147 492** dokumentai – (33963 mažiau nei 2020 m.).

J. Kunčino VB – **97 362** fiz. vnt. (29098 arba 29,8 proc. mažiau nei 2020 m.);

VB miesto filialuose – **50 130** fiz. vnt. (4865 arba 9,7 proc. mažiau nei 2020 m.).

Dokumentų išduotis Alytaus Jurgio Kunčino viešojoje bibliotekoje

Išduotis į namus ir vietoje pasiskirsčiusi taip:

Išduota dokumentų į namus – **102 621** fiz. vnt. (**69,6** proc. visų išduotų dokumentų):

Viešojoje bibliotekoje – **66 581** fiz. vnt.;

VB miesto filialuose – **36 040** fiz. vnt.

Išduota dokumentų vietoje – **44 871** fiz. vnt. (**30,4** proc. visų išduotų dokumentų):

Viešojoje bibliotekoje – **30 781** fiz. vnt.

VB miesto filialuose – **14 090** fiz. vnt.

Išduotų į namus dokumentų procentas lyginant su išduotais dokumentais vietoje padidėjo 6,2 proc. Priežastis ta pati – ilgojo karantino metu skaityklos nedirbo, o ir atlaisvinus judėjimą, dalis vyresnių žmonių negrįžo į skaityklas. Tokiu būdu labiausiai nukentėjo periodikos išduotis, nes skaityklos lankytojams duris atvėrė pačios paskutinės po visų atlaisvinimų. Tuo pačiu padaryta ir mažiau kopijų, nes visos dokumentų spausdinimo, kopijavimo, skenavimo paslaugos buvo ribotos.

Daugiau nei pusė (55,4 proc.) išduoties 2021 m. sudaro grožinės literatūros išduotis.

Skaitomiausi lietuvių autorių kūriniai per 2021 metus:

Dokumento pavadinimas
Dievas su šlepetėmis. – Gaižauskas, J.
Mėnesiena ir tu. – Buivydaite, I.
Rožių dvaras. – Buivydaite, I.
Moterų sodas. – Herlyn, J.
Kūnai. – Kavaliauskaitė, A.
Petro imperatorė. – I, II d. – Sabaliauskaitė, K.
Tarp pilkų debesų. – Šepetys, R.

Labai skaitomos ir laukiamos įžymių žmonių biografijos ir prisiminimai:

Dokumento pavadinimas
Nelly Paltinienė. Tu ateik į pasimatymą. – Laužikaitė, I.
Pažadėtoji žemė. – Obama, B.
Užrašai iš Rokantiškių. – Katkus, D.
Žebriūnas. Nutylėjimai ir paradoksai. – Oginskaitė, R.
Vietoj dienoraščio. – I, II, III d. – Baltušis, J.
Freddis Merkuris: legendinis balsas. – [Assante, E.]

Užsienio šalių grožinės literatūros lyderių pozicijas išlaiko: Kleypas, Lisa, Swan, Karen., McNought, Judith, Chamberlain. Diane, Montefiore, Santa, Riley, Liucinda, Jefferies, Dinah, Brown, Sandra, Moyes, Jojo, Hughes, Kathryn, Jio, Sarah, Kent, Hanah, Nesbo, Jo, Gardner, Lisa, Coben, Harlan, Higgins, Kristan, White, Karen S. ir kt. Tai vis populiariaji meilės istorijų ir detektyvų žanrai.

2021 m. gautos ir itin pageidaujamos tapusios knygos:

Amerikos purvas/ Cummins, J., Dingusi sesuo. Meropės istorija/ Riley, L., vis dar Ten, kur gieda vėžiai/ Owens, D., Mažas gyvenimas/ Yanagihara, H. ir kt.

2021 m. naujai atrasti žinomi trilerių, detektyvų autorių vardai:

Vieną po kito/ Charter, Ch., Įkaitė/ Mackintosh, C., Tu manęs nepažįsti/ Foster, S., Kaimynai/ Hepworth, S., Lemtingas pažadas/ Marsons, A., Apgaulė/ Taylor, C. L., Paskutinis atodūsis/ Bryndza, R., Melo pokeris/ Abbot, R., Psichoterapeutas/ Paris, B. A.

Be grožinės literatūros daug išduodama knygų psichologijos, saviugdų, medicinos, vaikų auklėjimo, kelionių ir populiariosios istorijos tematika. Skaitomiausia knyga istorine tematika – Aušvico moterys/H. D. Macadam.

Dėl jau aprašytų priežasčių, kai skaityklos negalėjo priimti lankytojų, bibliotekos padaliniai išduodavo lankytojams žurnalus ir laikraščius į namus, bent taip iš dalies pagelbėdami lankytojams. Nors ir buvo sumažintas periodinių leidinių skaičius, skaitykloje populiariais išlieka rimti moksliniai žurnalai: „A-Zet“, „Ar žinai, kad?“, „Iliustruotas mokslas“, „IQ“, „National Geographic“, „Planetos paslaptys“, „Iliustruota istorija“, „Lietuvos bitininkas“, „Miškai“ ir kt. Net ir pandemiais laikais žmonės daug keliauja, tad vis populiarėja ir žurnalas „Kelionės ir pramogos“ bei visi jo priedai, aprašantys atskiras šalis. Populiarius žurnalai „Savaitė“, „Legendos“. Pastarasis išstumia anksčiau buvusius populiarius žurnalus moterims. Jeigu po karantino atlaisvinimo į skaityklas vartotojai užsukdavo nedrąsiai, tai metų gale galima pastebėti vis didesnę lankytojų aktyvumą.

2021 metų pirmais trim mėnesiais, tebesitęsiant šalyje karantinui, ypatingai išaugo naudojimąsis virtualiomis bibliotekos paslaugomis. Vartotojai džiaugėsi, kad biblioteka nestabdo veiklos, o didelę dalį savo veiklos atlieka virtualiai. **Internetu buvo užsakyta: 2 936 dokumentų** egz. (+ 21,4 %). Labai populiarios tapo knygų rezervavimo internetu paslauga. Be jos, pačių

populiariausių knygų kitaip nebūtų įmanoma sulaukti. Tačiau išaugusios paklausos skaičių negalima pateikti dėl LIBIS sistemos perkėlimo problemų.

Bibliotekos kieme esanti knygų gražinimo dėžė vartotojams yra labai patogi, o darbuotojams - naudinga, nes sulaukiama daugiau gražinamų knygų bibliotekos ne darbo valandomis, tuo pačiu ir iš skolininkų, kurie vengia užėiti į biblioteką. Tiek 2020 m., tiek 2021 m. ji puikiai pasitarnavo, kaip vartotojų gražintų leidinių karantinavimo įrankis, nes lauke (žiemą šaltyje) laikomos kelias paras knygos jau savaime vėdinosi nuo virusų. Nei vienais metais jos paslaugomis nebuvo taip rezultatyviai pasinaudota, kaip pandemijos akistatos metais. Jeigu anksčiau dauguma vartotojų, ypač senjorai, vyresniojo amžiaus žmonės nedrįsdavo pasinaudoti šia paslauga, geriau užeidavo patys į biblioteką, bet, neturėdami kitos išeities dėl karantino suvaržymų, mielai palikdavo pasiskolintas knygas dėžėje.

Bendras skaitomumo rodiklis – **37,5** (2020 m. – 24,2).

J. Kunčino VB sistemos vartotojams skirta **132** darbo vietos:

VB – **89**;

Miesto filialuose – **43**.

Biblioteka turi **45** kompiuterizuotas darbo vietas vartotojams.

VB – **32**;

Miesto filialuose – **13**.

Visos bibliotekoje esančios kompiuterizuotos darbo vietos yra prijungtos prie interneto.

Vartotojų orientavimas ir apmokymas

2021 m. bibliotekoje ir jos padaliniuose vartotojų mokymams buvo skirta **803** valandos. 2021 m. liepos mėnesį sėkmingai užbaigtas projektas „Prisijungusi Lietuva“. Viso per 2019-2021 metus projekto „Prisijungusi Lietuva“ rėmuose apmokyta **1161** gyventojas:

pradedančiųjų mokymo programa – 274 gyventojai;

pažengusiųjų mokymo programa – 887 gyventojai.

Per paskutinius projekto mėnesius buvo apmokyta:

pradedančiųjų programą – 68 gyventojai;

pažengusiųjų programą – 76 gyventojai.

2021 m. toliau tęsiami ir pavieniai skaitmeninio raštingumo mokymai pagal individualius gyventojų poreikius apmokyta **128** miesto gyventojai. Viso per 2021 m. kompiuterinio raštingumo įgūdžius patobulino **272** miesto gyventojai.

Ekskursijos (naudojimosi fondu, paslaugomis, įranga, informaciniais ištekliais mokymai)		Elektroninėms paslaugoms skirti mokymai		Kompiuterinio raštingumo mokymai	
Trukmė (val.)	Dalyvių skaičius	Trukmė (val.)	Dalyvių skaičius	Trukmė (val.)	Dalyvių skaičius
120	710	119	180	567	272

Bibliotekoje ir toliau buvo teikiamos konsultacijos įvairiais elektroninių paslaugų klausimais. Viso bibliotekos padaliniuose suteikta apie 1020 įvairaus pobūdžio konsultacijų. Tradiciškai, tai, daugiausiai patarimai, kaip naudotis elektroniniu bibliotekos katalogu, Nacionaliniu bibliografijos duomenų banku, išduotų leidinių pratešimo, užsakymo ar rezervavimo klausimais, pristatomos bibliotekoje esančios duomenų bazės, TBA paslauga bei padedama orientotis bibliotekos fonduose.

Ekskursijos. Edukaciniai užsiėmimai. Per ataskaitinius metus viešojoje bibliotekoje ir jos filialuose pravesta **42** ekskursijos ir/ar edukacinių užsiėmimai:

VB – 35;

VB padaliniuose – 7.

Viešojoje bibliotekoje pravesta 11 ekskursijų. Iš jų 3 vyko kartu su edukacine programa, skirta rašytojui Jurgiui Kunčiniui. Edukacijose dalyvavo Vilniaus T. Čioboto Trečiojo amžiaus universiteto literatūros būrelio klausytojai, jie taip pat žiūrėjo ir filmą apie rašytoją Jurgį Kunčiną „Beveik laimingas“. Be to, edukacijose dalyvavo Alytaus „Dzūkijos“ mokyklos „Erasmus“ projekto dalyviai, pedagogai-partneriai iš Latvijos, Lenkijos, Ukrainos ir kt. šalių bei Volungės pagrindinės mokyklos 8 kl. moksleiviai. Ekskursijose lankėsi Jurgio Kunčino kambaryje lankėsi trys pedagogės atvykusios iš Vilniaus, užsienietis iš Vokietijos, Neįgaliųjų dienos centro lankytojai, darželio „Du gaideliai“ priešmokyklinukų grupė, „Sakalėlio“ pradinės mokyklos trečiokai, Dainavos mokyklos šeštokai, Trečiojo amžiaus universiteto lankytojai. Apžiūrėti bibliotekoje eksponuojamų dailės parodų lankėsi dešimt moksleivių grupių kartu su savo dailės mokytoju iš Adolfo Ramanausko-Vanago gimnazijos. Viso ekskursijose dalyvavo **357** asmenys, bendra edukacijų ir ekskursijų trukmė apie 860 min.

Buvo parengta virtuali ekskursija jaunimui su bibliografe Iona Krupavičiene „Jurgio Kunčino kambarys“, kuriame bibliografe kraštotyrai jaunimui patrauklia forma pristato rašytojo kambarį bei kūrybą.

Prieiga ir sąlygos

Darbo dienos. Viešoji biblioteka ir Vidzgirio filialas dirba: pirmadienis – šeštadienis.

2021 m. miesto bibliotekos vidutiniškai aptarnavo lankytojus 275 dienas, iš jų 222 dienas tik keitė knygas.

Dainavos bei Pirmojo Alytaus bibliotekos dirba: pirmadienis – penktadienis.

Pirmąją mėnesio darbo dieną nuo 9 iki 12 val. bibliotekoje ir jos padaliniuose yra švaros valandos, skirtos fondų tvarkymuisi, o nuo 12 val. aptarnaujami skaitytojai, kaip ir įprastomis dienomis.

Darbo valandos. Viešosios bibliotekos darbo laikas: 9–19 val. darbo dienomis, 9–15 val. šeštadieniais.

VB vaikų ir jaunimo literatūros skyrius: 10–18 val., 9–15 val. šeštadieniais.

VB Vidzgirio biblioteka: 10–18 val.; 9–15 val. šeštadieniais (birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais šeštadienį nedirba).

VB Pirmojo Alytaus filialas: 10–18 val.; šeštadieniais nedirba.

VB Dainavos biblioteka: 9–16.30 val.; šeštadieniais nedirba.

TBA

2021 m. tarpbibliotekinio abonemento paslauga pasinaudojo 9 vartotojai (dėl jau aptartų priežaščių dvigubai mažiau nei 2020 m). Į Kauno apskrities viešąją ir Lietuvos Nacionalinę M. Mažvydo bibliotekas buvo išsiųsta 19 užklausų ir atitinkamai iš šių bibliotekų buvo gauta 16 dokumentų: 14 originalių dokumentų ir 2 kopijas. Mūsų biblioteka ir pati pagelbėjo kitoms bibliotekoms. Bibliotekos leidiniai buvo paskolinti Klaipėdos apskrities viešosios bibliotekos ir Lietuvos Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos vartotojams, 1 dokumento kopija išsiųsta Varėnos rajono savivaldybės viešosios bibliotekos, Merkinės filialo vartotojui.

Renginiai

2021 metais miesto bibliotekose suorganizuota **155** renginiai:

VB – 74;

VB padaliniuose – **81**.

VB padaliniuose vidutiniškai buvo surengta po **40** renginių.

Per ataskaitinius metus miesto bibliotekų organizuojamus renginius aplankė **7240** kontaktinių lankytojų (957 daugiau nei 2020 m.) ir 7020 virtualių lankytojų. Kontaktiniai renginių lankytojai sudaro 8,3 proc. visų bibliotekos lankytojų:

VB – **3814**;

VB padaliniuose – **3457**.

2021 m. biblioteka vykdė tęstinį projektą „Dėmesio! Dvi kartos traukinyje“. Šio projekto rėmuose vyko 3 literatūriniai susitikimai, kuriuose dalyvavo žinomos literatūrinio pasaulio asmenybės – skirtingų kartų rašytojai, kritikai, vyko diskusijos šiuolaikinės lietuvių literatūros tema. Kiekviename renginyje skambėjo gyvai atliekamos muzikos intarpai. Renginiuose dalyvavo poetai E. Striogaitė, V. Gulbinas, V. Rudžianskas, L. Buivydavičiūtė, M. Burokas, T. Vyšniauskas; literatūros kritikai E. Drungytė, N. Butnoriūtė. Muzikavo Mr. Jumbo (Giedrius Balčiūnas), J. Kuraitis (saksofonas), K. Šileika (skrabalai).

2021 m. bibliotekoje surengti 3 knygų pristatymai: „Kriūkas (retrofuturistinis mokytojo portretas ir metodiniai patarimai tiems, kas mokosi ne tik matematikos)“ apie Alytuje gerai žinomą matematikos mokytoją Nikodemą Krukonių; Kęstučio Tamulevičiaus „Konstitucijos, nugulusios stalčiuose 1916 – 2004 m.“, „Dainavos apygardos vadas Vincas Daunoras – Kelmas, Ungurys ir jo artimieji“. Pristatytas fotografo Vytauto Daraškevičiaus 2022 m. kalendorius „Saulės ratu“.

Holokauso 80 – mečiui paminėti bibliotekoje buvo surengtas prasmingas pašnekėsių vakaras „Trijų kartų likimai“ knygų „Samuelis Kuklianskis – teisininkas“ ir Ruth Reshes „Holokaustą patyrusių asmenų tapatumo išgyvenimas“ motyvais. Renginyje dalyvavo Lietuvos žydų bendruomenės pirmininkė F. Kukliansky, sociologė, psichologė R. Reches ir kt. Parodytas dokumentinis filmas apie Holokaustą „Gyvybės ir kančių duobė“.

Kaip ankstesniais metais bibliotekoje buvo rengiamos spaudinių, dailės, fotografijos, miesto bendruomenės kūrybos parodos. Dalis parodų buvo kontaktinės, dalis – virtualios. Paminėtinos kontaktinės parodos: „Lietuva Vilniaus universiteto bibliotekoje: Alytus“ (autentiški rankraščiai ir senieji spaudiniai iš VU fondų); Benjamino Jenčiaus akvarelės, Kosto Poškaus tapybos parodos; fotografijų paroda „Miesto sodas – Alytaus laisvės dvasia“ ir kt.

Iš virtualių parodų įdomiausios buvo „30 laisvės metų“ iš Z. Bulgakovo asmeninio archyvo; Archyvų metams skirta virtuali paroda „Alytaus šviesuolius prisimenant“, kurioje buvo eksponuojamos bibliotekos fonduose esančios unikalios senosios rašytojo, pedagogo, visuomenės ir politikos veikėjo, rezistento Konstantino Bajerčiaus, pedagogo, rašytojo, aušrininko, spaudos darbuotojo Ksavero Sakalausko-Vanagėlio ir pedagogo, matematikos vadovėlių autoriaus Kazio Klimavičiaus knygos. Kartu su kitais miesto kultūros darbuotojais įdomiai pažymėta Kultūros diena. Tą dieną į virtualią kelionę, pavadintą „Virtualūs pusryčiai su kultūra“ (ne)tradiciškai, aplankant Alytaus mieste esančius tiltus, pakvietė kultūros, tame tarpe ir bibliotekos darbuotojai.

Bibliotekos fojė tradiciškai buvo rengiamos miesto bendruomenės, meno mėgėjų, tautodailės parodos.

„Išmanoje jaunimo erdvėje“, surengta 42 virtualūs ir kontaktiniai renginiai paaugliams ir jaunimui – vyko virtualios parodos, viktorinos, knygų video pristatymai, proto mūšiai, kino filmų peržiūros, fotokonkursai, sukurti 4 filmukai.

Visą vasarą vyko kasmetinė akcija – skaitymo iššūkis „Vasara su knyga“, kurios metu lankytojai buvo kviečiami perskaityti bent 5 knygas nurodytomis temomis, atlikti užduotis ir jas registruoti išmanojoje jaunimo erdvėje. Penki laimingieji buvo apdovanoti prizais.

Vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje surengti **29** renginiai, kuriuose apsilankė 1790 lankytojų. Renginių lankytojų ženkliai sumažėjo dėl pandemijos, vėliau dėl lankytojų skaičiaus ribojimo. Dalis renginių, kaip ir 2020 m., buvo perkelta į elektroninę erdvę. Viso surengta 14 žodinių renginių bei 14 parodų. Įdomesni jų: virtualus rašinio konkursas „30 žodžių Lietuvai“, skirtas Sausio 13-osios trisdešimtmečiui, virtuali viktorina „Atspėk iš kokios tai knygos“, lopšelio-darželio „Du gaideliai“ auklėtinių sukurtų knygelių paroda „Kuriu knygelę mažą“ ir kt. Skyriaus darbuotoja Daina Krukonienė buvo pakviesta skaityti paskaitas internetiniame „Žmogaus instituto“

puslapyje. Darbuotoja iš bibliotekinės patirties įžvalgų parengė paskaitas „Pasakų galia vaikų gyvenime“ bei „Adventas ir pasaka“.

VB filialų renginiai. Bibliotekos filialuose surengtas 81 renginys. Kiekviename iš filialų yra nusistovėjusios renginių tradicijos.

Vidzgirio bibliotekoje surengti 47 renginiai, kuriuose apsilankė 2912 žmonių. Nemaža dalis parodų, susitikimų bei edukacijų persikėlė į virtualią erdvę. Virtualių lankytojų – 5163. Vidzgirio biblioteka ir naujose patalpose tradiciškai vykdė veiklas, orientuotas į socialiai pažeidžiamas grupes: neįgaliuosius, socialinės rizikos šeimų vaikus. Didžiąją šių renginių dalį sudarė parodos. Nemažai parodų parengė žmonės, turintys negalią. Net 8 parodas surengė VšĮ Alytaus miesto socialinių paslaugų Neįgaliųjų dienos centro lankytojai. Bibliotekos erdves puošė 2 personalinės asmenų, turinčių intelekto sutrikimų kūrybinių darbų parodos. Biblioteka glaudžiai bendradarbiavo su „Vilties“ mokykla-darželiu. Šią įstaigą lanko vaikai turintys raidos sutrikimų. Bibliotekoje vyko „Vilties“ bendruomenės simegrafijos darbų paroda, skirta Mindaugo karūnavimo dienai „Mindaugas – Lietuvos karalius“, „Vilties“ ugdytiniams buvo surengta ekskursija su edukacine programa ir pan.

Bibliotekoje jau kelerius metus tvariai gyvuoja skaitytojų klubas „Skaitau ir diskutuoju“. Klubo narės metų pradžioje susitikimus vykdė virtualioje erdvėje, kai tik buvo galima susitikti gyvai, rinkosi bibliotekoje. Klubietės ne tik aptarinėjo perskaitytas knygas, bet kartu ir pabuvojo edukacijoje-ekskursijoje Alytaus sinagogoje, kurioje tuo metu vyko dailininko Vytauto Kasiulio tapybos paroda. Ataskaitiniais metais vyko 6 klubo susitikimai. Susitikti klubo narės norėjo dažniau, bet įvedus galimybių pasą, ne visos jį turėjo, tad buvo nuspręsta susitikimus pratęsti, kai bus daugiau galimybių.

Nemažai dėmesio Vidzgirio bibliotekoje buvo skirta mokinių švietimui ekologijos, gamtos tausojimo, klimato kaitos aktualijoms. Pvz.: Jotvingių gimnazijos mokiniams parengta integruotą STEAM edukacija „Saugodami ir atkurdami pelkes švelniname klimato kaitą“. Ekologijos bei klimato kaitos tema praversti pamoką buvo pakviestas Žuvinto biosferos rezervato vyr. ekologą Arūną Pranaitis.

Pirmojo Alytaus biblioteka surengė 31 viešąjį renginį: iš jų 14 vaikams. Tai knygų ir dokumentų parodos – 10 (1 virtuali, 5 vaikams), literatūriniai vakarai, susitikimai, popietės – 6 (6 vaikams), rankdarbių parodos – 8 (3 vaikams), 7 rankdarbių užsiėmimai suaugusiems. Parodų metu pateikta 482 eksponatai ir įvairūs dokumentai. Pravesta 1 ekskursija. Renginių metu bibliotekoje apsilankė 485 lankytojai. Biblioteka tęsė bendrus projektus su Alyčio ir Piliakalnio seniūnaitijomis. Gavus finansavimą buvo organizuojami rankdarbių užsiėmimai Pirmojo Alytaus bendruomenės nariams „Papuošalų iš natūralios odos kūrimas“. Šiuos užsiėmimus vainikavo bendra paroda rankdarbių paroda „Papuošalai ir mielos smulkmenos iš odos“.

Daug dėmesio bibliotekoje buvo skirta vaikų skaitymo skatinimui. Vyko garsiniai skaitymai, įdomios, muzikinės popietės su lopšelio – darželio „Nykštukas“ bei privataus lopšelio – darželio „Vaikystės namelis“ ugdytiniais. Rengtos bendros popietės kartu su Piliakalnio progimnazijos mokiniais, tautodailininkais, kilusiais iš Pirmojo Alytaus.

Mokamos paslaugos

2020 metais mokamų paslaugų kainų sąrašas buvo nepasikeitė:

1. Vartotojo pažymėjimo (bilieto) išdavimas:
 - 1.1. Elektroninio skaitytojo bilieto išdavimas – 1,80 Eur;
 - 1.2. Vienkartinio skaitytojo bilieto išdavimas – 0,30 Eur;
2. Kopijavimas (kopijavimo aparatu) – 0,06 Eur.
3. Papildomos kompiuterinės paslaugos:
 - 3.1 Dokumentų skenavimas – 0,20 Eur;
 - 3.2. Nespaltoto dokumento spausdinimas, kopijavimas – 0,06 Eur. (Fotografijų ir kitos iliustracinės medžiagos kainai taikomas koeficientas 4);

3.3. Spalvoto dokumento spausdinimas – 0,40 Eur (Fotografijų ir kitos iliustracinės medžiagos kainai taikomas koeficientas 4);

4. Dokumentų įrišimas (brošiūravimas):

4.1. 1–10 psl. – 0,30 Eur + įrišimo medžiagų kaina;

4.2. 11–20 psl. – 0,60 Eur + įrišimo medžiagų kaina;

4.3. 21–40 psl. – 0,90 Eur + įrišimo medžiagų kaina;

4.4. 41–80 psl. – 1,20 Eur + įrišimo medžiagų kaina.

5. Salės nuoma 1 val:

5.1 Su multimedia įranga – 17,00 Eur;

5.2 Be multimedia įrangos – 9,00 Eur;

5.3 Po bibliotekos darbo valandų – 18,34 Eur.

6. Fizinį ir juridinių asmenų komercinė reklama bibliotekos patalpose (skelbimai ir kt.): 1 skelbimas, 1 lankstinukų/skrajučių komplektas, 1 reklaminė akcija – 8,70 Eur;

7. Bibliotekos išleistų leidinių platinimas – 1 egz. savikaina + 0,50 Eur;

8. Kitų Alytaus leidėjų arba leidinių apie Alytų ir alytiškius platinimas pagal sutartis – leidinio kaina + 1,00 Eur.

2021 m. už skaitytojų bilietų išdavimą surinkta 633,96 Eur (2020 m – 803,100 Eur).

Už papildomas kompiuterines paslaugas – 944,99 Eur (2020 m. – 1487,71 Eur).

Už kopijavimo paslaugas – 267,14 Eur (2020 m. – 246,16 Eur). Per 2020 metus atlikta 2693 kopijos.

Delspinigių už laiku negrąžintas knygas surinkta 92,98 Eur (2020 m – 331,61 Eur).

Už patalpų nuomą surinkta 897,00 Eur (2020 m – 325,00 Eur).

Už bibliotekos išleistų ir kitų Alytaus leidėjų arba leidinių platinimą – 12,00 Eur.

Viso už mokamas paslaugas per ataskaitinius metus biblioteka gavo 2868,50 Eur, t.y. 386,5 Eur arba 11,3 proc mažiau nei ankstesniais metais.

Bibliotekos įvaizdžio formavimas

2021 m. įvairiuose žiniasklaidos šaltiniuose paskelbta **230** straipsnių, susijusių su bibliotekos veikla.

	Iš viso straipsn.	Bibliotekos darbuotojų				Ne bibliotekos darbuotojų			
		Viso	Resp. sp.	Viet. sp.	Inter neto psl.	Viso	Resp. sp.	Viet. Sp.	Inter neto psl.
Viso VB sist.	230	144	0	10	134	86	0	10	76
VB	131	96	0	10	86	35	0	6	29
Miesto fil.	99	48	0	0	48	51	0	4	47

Didžiausia dalis straipsnių patalpinta internetiniuose puslapiuose www.alytus.lt, www.alytusplus.lt, www.alytausgidas.lt, www.alytauslaikas.lt, www.dzukijosveidas.lt, kiek mažiau spausdinta laikraščiuose „Alytaus naujienos“.

Centrinės bibliotekos ir jos padalinių Facebook profiliuose anonsuojami renginiai, viešinamos projektų veiklos, dalinamasi nuotraukomis iš įvykusių renginių. „Išmanioji jaunimo erdvė“ turi socialinio tinklo „Instagram“ paskyrą, kurioje talpinamos įvairios kasdienio gyvenimo Išmaniojoje erdvėje fotografijos. 2021 metais toliu tęsiamas rašytojo Jurgio Kunčino kūrybos populiarinimas socialinio tinklo „Facebook“ profilyje https://www.facebook.com/kuncinotekstai/timeline?ref=page_internal. Per metus šiame profilyje

paskelbta 17 įrašų, viešinančių rašytojo kūrybą bei pateiktos nuorodos į jo kūrybą publikuojančią virtualią biblioteką „Gyvenimo stebėtojo užrašai“.

Per vietinę televiziją parodyti 22 videoreportažai apie biblioteką veiklą joje vykusių renginių, 1 – LRT laidoje „Panorama“. Bibliotekos darbuotojai davė 10 interviu „Dzūkijos TV“ bei radijo stočiai „FM99“. Vaikų ir jaunimo literatūros skyriaus darbuotoja bibliotekines įžvalgas apie pasakas pateikė „Pasakadienio“ laidelėje DTV.

Bibliotekos darbuotojos nuolat atnaujina ir tvarko bibliotekos svetainę – www.alytus.mvb.lt. Bibliotekos paslaugos ar kt. naujienos bei bibliotekoje vykiantys renginiai reklamuojami išoriniame LD ekrane. Kaip ir ankstesniais metais, bibliotekoje vykstantys renginiai, naujoves buvo taip pat nuolat skelbiami jau minėtose svetainėse, miesto mokyklų socialinių tinklų puslapiuose, kt. portaluose, pristatomi ir rodomi per Alytaus regioninę televiziją aprašomi bei anonsuojami laikraščiuose „Alytaus naujienos“, „Miesto laikraštis“. Kiekvieną mėnesį rengiami mėnesio renginių planai, jie pateikiami Alytaus miesto savivaldybės kultūros skyriui ir galiausiai patenka į bendrus miesto kultūrinių renginių planus. Suinteresuotiems lankytojams pakvietimai į renginius siunčiami elektroniniu paštu, (sukaupta apie 300 šimtų adresų bazė, dalis nuolatinių lankytojų informuojami telefonu). Biblioteka savo jėgomis parengė 45 renginių afišas, kurios buvo išplatintos mieste.

IV INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA

Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas

Per ataskaitinius metus bibliotekos darbuotojams pateikta **6541** užklausa, į **5396** užklausas buvo atsakyta teigiamai:

VB – **4989**;

VB filialuose – **407**;

Kiekvienas filialas vidutiniškai – **135**.

Elektroniniu būdu atsakyta į **411** užklausių.

Neįvykdytų užklausių – **1145**.

2021 m. gautų užklausių kiekis lyginant su 2020 m. padidėjo 608 užklausom.

Bendrojoje knygų ir kraštotyros skaityklose gauta 1621 bibliografinė užklausa. Šioje skaitykloje gauta – 1317 užklausių, kraštotyros skaitykloje – 304 bibliografinės užklaustos. Pagal pobūdį per metus gauta 493 teminės, 1118 adresinės, 10 faktografinių užklausių. Iš jų elektroninėmis priemonėmis – 262. Per metus atsakyta į 1501 užklausa, iš jų elektroninėmis priemonėmis – 17. Pagal mokslo šakas užklaustos pasiskirstę taip: bendrasis skyrius – 223, psichologija, filosofija – 135, religija – 23, visuomenės mokslai – 347, gamtos mokslai – 61, taikomieji mokslai – 379, menas – 133, kalbotyra – 72, grožinė literatūra – 115, geografija, istorija – 133. Populiariausios užklausių temos buvo medicina, vadyba, teisė, švietimas ir pedagogika, sociologija. Ir vis dar labai trūksta naujausios akademinės, mokslinės šakinės literatūros studijuojantiems. Informacinėms užklausoms atsakyti Bendrojoje knygų ir Kraštotyros skaityklose panaudoti 3235 leidiniai. Iš šių skaityklų 2711 leidiniai išduoti į namus su piniginiu užstatu. Daugiausiai kartų išduota „Aramavičiūtė V. Vertybės ir ugdymas“ (2019) – 19 kartų, „Jovaiša L. Hodegetika“ (2003) – 18 kartų, po 15 kartų – „Varnienė J. Senosios civilizacijos“ (2003), „Žukauskienė R. Raidos psichologija“ (2012), „Zarefsky D. Oratorystės menas“ (2011), po 14 kartų – „Maxwell J. C. Lyderystės pokyčiai“ (2019), „Feed my Sister. Natūraliai saldu“ (2018) ir „Miniotaitė A., Staškevičius I. Lyderystė“ (2019) ir kt.

Internetas

Visose 5 miesto bibliotekose lankytojų paslaugoms yra nemokama prieiga prie interneto per LITNET tinklą. Interneto ryšys yra tiekiamas per optinį kabelį. Bibliotekoje veikia bevielis internetas (Wi-fi).

Viešojoje bibliotekoje veikia 3 interneto skaityklos: Išmanioji jaunimo erdvė su 6 stacionariais bei 8 planšetiniais kompiuteriais 10 vietų VIP centras; 1 skaitykla su 4 kompiuterizuotomis darbo vietomis. Lankytojų šaltiniai atitinkamai pasiskirstę šiose erdvėse atsižvelgiant į amžių, poreikius ir kitus veiksnius. Vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje bei filialuose yra kompiuterizuotos darbo vietos su prieiga prie interneto.

Viso J. Kunčino VB sistemoje vartotojams yra **45** kompiuterizuotos darbo vietos su interneto prieiga:

VB – **32**;

VB filialuose – **13**.

Per ataskaitinius metus viešojoje bibliotekoje ir jos filialuose apsilankė **4 780** interneto vartotojų, t. y. 3870 lankytojais arba 44,7 proc. mažiau nei 2020 m.:

Miesto VB – **3892**;

Miesto VB filialuose – **888**.

Interneto lankytojų sumažėjo vos ne dvigubai, nes dėl pandemijos bibliotekos interneto lankytojai realiai pradėta aptarnauti nuo birželio 1 dienos. Nuo rugsėjo mėnesio, įvedus galimybių pasą, skaityklų paslaugomis naudotis galėjo tik lankytojai su pasais, be to, teko laikytis atitinkamų atstumų. Išimtis buvo taikoma tik spausdinimo paslaugai, kuria lankytojai be galimybių paso galėjo pasinaudoti tik 15 minučių.

Kaip ir ankstesniais metais interneto lankytojai pildė įvairius dokumentus, pašto siuntų deklaracijas, banko išrašus ir pan. Populiarios išlieka spausdinimo bei skenavimo paslaugos, mat interneto prieigą dauguma lankytojų turi namuose, mobiliuose telefonuose, o spausdintuvus retas kuris. Dažnai tenka lankytojus, ypač vyresnio amžiaus, konsultuoti ir kompiuterinio raštingumo klausimais. Dėl jau aprašytų priežasčių lankytojai trumpiau naudojami kompiuteriais, trumpiau naršė internete nei ankstesniais metais.

Duomenys apie bibliotekos elektronines paslaugas

2021 metais J. Kunčino VB vartotojai turėjo galimybę nemokamai naudotis šiomis prenumeruojamomis ir laisvos prieigos duomenų bazėmis:

1) *BNS* (Baltic News Service) – didžiausios Baltijos šalių naujienų agentūros bazė (prieiga iš centrinės bibliotekos kompiuterių);

2) naujienų portalo Delfi platforma *Delfi Plus* (prieigos teisė 1 darbo vieta centrinėje bibliotekoje);

3) *EBSCO Publishing* – 19 viso teksto mokslinių dokumentų bazių + Business Searching Interface anglų ir kitomis kalbomis (prieiga iš bibliotekos kompiuterių ir namų);

4) lietuviška teisės aktų paieškos sistema *Infoplex* (prieigos teisė 5 darbo vietoms visose sistemos bibliotekose);

5) *Naxos Music Library* – garso įrašų duomenų bazė (prieiga iš visų sistemos bibliotekų ir namų);

6) virtualia skaitmeninių knygų vaikams ir jaunimui biblioteka *Vyturys* (prieigos teisė 1 darbo vietai Vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje).

Bibliotekos vartotojai taip pat naudojami Lietuvos bibliotekų elektroninių paslaugų portalu www.ibiblioteka.lt, Lietuvos periodinės spaudos bibliografinė straipsnių bazė 1994-2002 m., Nacionalinės bibliografijos duomenų banku (straipsniai nuo 2003 m.).

Bibliotekos svetainėje rubrikoje „Paslaugos“ įdėta nauja skiltis „Duomenų bazės“, kur pateikiama trumpa informacija apie duomenų bazes bei nurodomi prisijungimo būdai ir nuorodos į šias duomenų bazes. EBSCO duomenų bazėje per metus peržiūrėtas 2251 dokumentas, INFOLEX - 4018 dokumentų, BNS duomenų bazėje perskaitytos 5373 publikacijos. Muzikos duomenų bazėje NAXOS Music Library klausyta 6711 muzikinių kūrinių.

Per ataskaitinius metus virtualių apsilankymų skaičius – 10454.

Kraštotyros darbas

2021 metais kraštotyros fondas pasipildė 139 leidiniais ir metų pabaigoje jame buvo 2927 leidiniai.

	Kraštotyros fondas (fiz. vnt.)	Kraštotyros įrašų skaičius		Kraštotyros darbų skaičius	
		Iš viso	Parengta 2020 m.	Iš viso	Parengta 2021 m.
VB	2927	Apie 104 099	Apie 5000	156	1

2021 m. toliau tęsiamas bendradarbiavimas su Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka kuriant Nacionalinės bibliografijos duomenų banką. Šiai duomenų bazei kuriami analiziniai įrašai iš regioninio savaitraščio „Dainavos žodis“ bei žurnalo „Dainava“. Per metus į NBDB (www.ibiblioteka.lt) padaryti 639 įrašai.

Viena iš pagrindinių kraštotyros veiklos sričių – informacijos apie kraštą rinkimas, analizavimas, sisteminimas, analizinių įrašų kūrimas ir jų įtraukimas į Nacionalinės bibliografijos duomenų banką. Įrašai rengiami iš vietinės regioninės spaudos, bibliotekoje prenumeruojamų periodinių leidinių bei bibliotekos įsigyjamų knygų. Kaip ir ankstesniais metais buvo įrašai kuriami ir rekataloguojant senąją kraštotyros kortelinę kartoteką. Per metus į elektroninį katalogą suvesta UDK skyriai 379.8 „Laisvalaikio organizavimas“, 39 skyrius „Etnografija. Papročiai. Tradicijos“, 396 „Moterių judėjimas“, 398 „Tautosaka“. Metų pabaigoje buvo suvesta iki UDK 502 skyriaus „Gamta. Gamtos tyrimai ir apsauga“ rubrikos „Žuvinto rezervatas“.

2021 metais Kraštotyros skaitykloje gautos 304 užklausos. Iš jų teminių – 80, adresinių – 218, faktografinių – 6. Pagal mokslo šakas užklausų gauta: bendrasis skyrius – 92, psichologija, filosofija – 2, religija – 8, visuomenės mokslai – 19, gamtos mokslai – 4, taikomieji mokslai – 7, kalbotyra – 1, grožinės literatūros – 90, geografija, istorija – 54. Ypač domimasi naujomis kraštotyrimais knygomis. 2021 metais skyriuje skaitomiausios knygos „Ulčinskas V. Raitininkų kaimas“, „Navickas. T. Alytus ir jo apylinkės“, „Prigluskim prie savo šaknų“, „Kunčinas J. Vainikas „soscinei“, Žepkaitė R. „Alytaus istorinė raida“, „Kunčinas J. Tūla“, „Stanionis V. V. Alytaus albumas (1919-1940), „Diržys R., Purtokienė R. Kriūkas“, „Zenono Bulgakovo Alytus“ ir kt. Birželio mėnesį sulaukta daug užklausų apie Alytaus istoriją iš asmenų, dalyvavusių miesto gimtadienio proga surengtame protmūšyje apie Alytų. Taip pat buvo teirautasi apie lankytinas vietas Alytuje, susijusias su Antruoju pasauliniu karu, ieškota straipsnio apie Jaunučių džiudo respublikines varžybas, vykusias Alytuje 1981 03 31 bei apie respublikines jaunučių džiudo varžybas 1982 metais ir kt. Populiarumo nepraranda ir I. Buivydaitės-Kupčinskienės romanai bei jos versti romanai į lietuvių kalbą.

Toliau sėkmingai tęsiamas jau esamų teminių ir personalijų aplankų pildymas, „Kraštiečių ir Alytaus datų sąrašas“. Pradėtas rengti segtuvas „Videooperatorius, režisierius Alius Mikelionis“.

Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešosios bibliotekos sukurtai ir administruojamai svetainei „Dainavos kraštas: Alytaus apskrities kraštotyra“, kurios partneriai yra ir mūsų biblioteka, pagal itin griežtą metodologiją parengtos dvi publikacijos: „Alytaus miestas“ ir „Kazys Klimavičius“. Tos pačios bibliotekos įgyvendinamam projektui „Istorinės asmenybės: virtualus turas“, jų prašymu parengti du išsamūs tekstai apie rašytojus Anzelmą Matutį ir Jurgį Kunčiną. Tekstuose – išsamios biografijos bei įdomesni faktai apie rašytojus, informacija apie lankytinus objektus, susijusius su šiomis asmenybėmis.

Informacijos ir kraštotyros skyriuje toliau kaupimas ir pildomas bibliotekos renginių fotografijų skaitmeninis archyvas, kuris naudojamas rengiant parodas, vizualinių priemonių, videofilmukų kūrimui, informacinei sklaidai bei publikacijų apie biblioteką ir jos renginius apipavidalinimui bei iliustravimui.

Kaip ir kasmet surengta nemažai kraštotyrimo pobūdžio spaudinių ir dokumentų parodų bei kitų kraštotyrimų renginių. Jie atsispindi ataskaitos skyriuje apie renginius.

V MOKSLINIO TYRIMO DARBAS. DALYVAVIMAS PROGRAMOSE

Tiriamieji darbai. Apklausos.

2021 m. atliktos 2 apklausos:

Alytaus Jurgio Kunčino viešosios bibliotekos teikiamų paslaugų vertinimas. Norėta išsiaiškinti, kaip lankytojai vertina knygų išdavimo paslaugas antrojo karantino metu, tame tarpe ir virtualias paslaugas, be to, kur randa aktulią informaciją apie bibliotekos veiklas.

Rezultatai pranoko lūkesčius: 97,4 % respondentų yra visiškai patenkinti bibliotekos teikiamų paslaugų kokybe. 77,8 % apklausos dalyvių aptarnavimo kokybę bibliotekoje (tiek gyvai, tiek per nuotolį) įvertino 10 balų (skalėje nuo 1 iki 10). Tai rodo, jog net ir dirbdami karantino ar ekstremalios situacijos sąlygomis bibliotekos darbuotojai sugeba užtikrinti tiek sklandų lankytojų aptarnavimą, tiek ir bibliotekos veiklą ir paslaugų pasiekiamumą.

Apklausa apie Alytaus Jurgio Kunčino bibliotekos paslaugų plėtrą ir sklaidą. Rezultatai pateikti vaizdinė ataskaitoje (filmuke), su kuriuo supažindinta visuomenė.

Projektų rengimas

2021 m. finansuoti projektai

Lietuvos kultūros taryba TKR Alytaus aps. prioritetas: profesionalios kūrybos skatinimas ir sklaida „**Dėmesio! dvi kartos traukinyje**“ (Skirta 3 000 Eur.)

Alytaus miesto savivaldybės asignavimai 2021 metų projektams – 5997,33 Eur:

- „Dėmesio! Dvi kartos traukinyje“ – 1 584,50 Eur.
- „Senojo Alytaus atodangos menat Jurgį Kunčiną“ – 2 158,19 Eur.
- „Pažangi biblioteka jaunimui“ – 2 254,64 Eur.

Viso 2021 metų projektams gauta 8997,33 Eur. Bibliotekoje buvo vykdomi 6 projektai:

„**Dėmesio! Dvi kartos traukinyje**“. 2021 metų projekto „Dėmesio! Dvi kartos traukinyje“ struktūra – trijų literatūrinių-pažintinių renginių ciklas. Kiekvienas renginys vyko diskusijos forma improvizuotoje, dizainerio specialiai šiam projektui sukurtoje traukinio kupė, kurioje susitiko žinomos asmenybės ir vyko skirtingų kartų dialogas šiuolaikinės lietuvių literatūros tema. Šių metų projekte ypatingas dėmesys skirtas poezijai.

Du renginiai vyko šiuo formatu: vienas literatūros kritikas – diskusijos kuratorius, du skirtingas kartas atstovaujantys grožinės literatūros autoriai ir vienas muzikos atlikėjas.

Vienas renginys vyko šiuo formatu: vienas diskusijos kuratorius, du skirtingas kartas atstovaujantys asmenys: vienas grožinės literatūros autorius, vienas muzikos atlikėjas. Plačiau aprašyti skyriuje „Renginiai“.

Projekte virtualiai sudalyvavo daugiau nei 800 unikalių žiūrovų ir apie 112 žiūrovų stebėjo renginių ciklą realiai. Projektas prisidėjo prie kultūrinės informacijos sklaidos.

Projektas yra tęstinis, organizuojamas nuo 2015 metų kiekvienais neporiniais metais, remiamas Alytaus miesto savivaldybės ir Lietuvos kultūros tarybos.

„Senojo Alytaus atodangos menat Jurgį Kunčiną“

Šiuo projektu siekiama jaunosios kartos ir vyresniojo amžiaus alytiškius bei miesto svečius paskatinti domėtis istorinėmis lankytinomis miesto vietomis, pateikiant apie jas svarbesnius

ir įdomesnius istorinius faktus, literatūrinius tekstus, legendas, vaizdinę informaciją. Vykdoma edukacinė veikla, susijusi su alytiškio literato ir vertėjo Jurgio Kunčino gyvenimu ir kūryba – tai dar viena galimybė atgaivinti rašytojo literatūrinio gyvavimo pėdsaką. Vizualiniais momentais ir autorinių dainų sukūrimu stiprinamas Alytaus, kaip Jurgio Kunčino miesto, įvaizdžio kūrimas.

Projektą finansavo Alytaus miesto savivaldybė.

„Pažangi biblioteka jaunimui“

Projekto veiklos skirtos jaunimui nuo 14 iki 29 metų. Integruojant kūrybines-terapines edukacijas bei išmaniąsias technologijas buvo plečiama jaunuolių saviraiška, stiprinama socializacija ir mažinama kultūrinė atskirtis. Projekto priemonės padėjo kurti saugią, tobulėjimą skatinančią erdvę bei gerinti jaunimo laisvalaikio užimtumo paslaugas.

Projektą finansavo Alytaus miesto savivaldybė.

„Autizmo spektro ir kitų kalbos, komunikacijos ir elgesio sutrikimų turintiems asmenims draugiškų bibliotekų tinklo diegimas“

Antraisiais projekto įgyvendinimo metais buvo kuriamos naujos paslaugos autizmo spektro (ASS) ir kitų kalbos, komunikacijos ir elgesio sutrikimų turintiems lankytojams. Parengtos ir įdiegtos priemonės, palengvinančios šių žmonių lankymąsi bibliotekoje, įdiegta galimybė susikurti bendravimo kortelių rinkinį.

Tęstiniu projektu įgyvendinama iniciatyva „Biblioteka visiems“ – siekiama plačiau atverti Lietuvos viešųjų bibliotekų duris skirtingų poreikių turintiems lankytojams. Projektas finansuojamas LR kultūros ministerijos lėšomis.

„Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga skaitmeninė bendruomenė“

Tęstinis projektas buvo aktualus tiems, kurie pageidavo pagerinti savo skaitmeninius įgūdžius, išmolti geriau naudotis įvairiomis e. paslaugomis, daugiau sužinoti apie asmeninių duomenų apsaugą ir pan. 2021 metais įvykdytos paskutinės šio projekto veiklos paskatino alytiškius išmaniau ir atsargiau naudotis informacinėmis technologijomis bei internetu ir pritaikyti įgytas žinias savo asmeniniame gyvenime ar karjere.

Skaitmeninio raštingumo mokymams bibliotekoje nestigo susidomėjimo iki pat projekto pabaigos.

Projektas finansuojamas Europos regioninės plėtros fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis.

„Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“

Tęstinio projekto metu bibliotekos lankytojams suteikta galimybė išbandyti įvairias technologijas: naudotis technine ir programine įranga darbui su vaizdo ir garso bei grafine medžiaga, robotikos ir programavimo rinkiniais ir kt. įrenginiais. 2021 metais Jaunimo erdvės lankytojus labiausiai pradžiugino nauja, pažangesnė virtualios realybės įranga.

Projektas finansuojamas iš 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos.

VI PERSONALAS

Darbuotojų skaičius ir kaitos problemos

J. Kunčino VB sistemoje yra 36 etatai. Dirba 36 darbuotojai: iš jų 26 – profesionalūs bibliotekininkai. Iš jų:

VB – 22 bibliotekininkai;

VB miesto filialuose – 4 bibliotekininkai.

Darbuotojų kaita 2021 m. buvo maža (į pensiją išėjo bibliotekos direktorė). Bibliotekininkų amžiaus vidurkis – 49 metai.

Darbuotojų išsilavinimas

Su aukštesniu išsilavinimu dirba:

J. Kunčino VB – 19 darbuotojų (73,1 proc.). Iš jų:

VB – 18 darbuotojų;

VB miesto filialuose – 1 darbuotojas.

Su aukštesniu išsilavinimu dirba:

J. Kunčino VB – 7 darbuotojai (26,9 proc.). Iš jų:

VB – 4 darbuotojai;

VB miesto filialuose – 3 darbuotojai.

Kitokio išsilavinimo darbuotojų tarp profesionalių bibliotekininkų nėra.

Kvalifikacijos kėlimas

2021 m. kvalifikaciją kėlė beveik visi bibliotekininkai. Didžiąja dalimi mokymai vyko nuotoliniu būdu. Viso dalyvauta 12 įvairių programų mokymuose. Daugiausiai dėmesio buvo skirta „LIBIS naujos aplinkos mokymams“.

Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai

1 J. Kunčino VB darbuotojui vidutiniškai tenka **3356** lankytojai. Iš jų:

VB – **2645**;

VB filialuose – **7265**.

1 J. Kunčino VB darbuotojas vidutiniškai išduoda **5672** dokumentus. Iš jų:

VB – **4425**;

VB filialuose – **12532**.

VII MATERIALINĖ BAZĖ

Patalpų būklė

2021 m. miesto bibliotekų patalpų būklė pasikeitė nežymiai. Dainavos bibliotekai buvo priskirtas 14 kv. papildomas plotas šalia esančiose Neįgaliųjų centro patalpose.

Sudėtingiausia padėtis išlieka centrinėse bibliotekos patalpose. Čia trūksta vietos ir renginiams bei kitoms edukacinėms veikloms, ir abonemento knygų lentynoms. Klaidus patalpų išplanavimas taip pat nepasitarnauja lankytojų ir darbuotojų patogumui.

Kompiuterių ir dauginimo priemonių skaičius.

Visi VB padaliniai yra kompiuterizuoti ir turi prieigą prie interneto (optinis kabelis). Viso J. Kunčino VB sistemoje yra **75** kompiuterizuotos darbo vietos:

J. Kunčino VB sistemoje	75 Iš jų:	45 vartotojams	30 darbuotojams
Miesto VB	58	32 vartotojams	26 darbuotojams
3 miesto filialuose	17	13 vartotojams	4 darbuotojams

Patalpų plotas ir lentynų apskaita

Bendras patalpų plotas – **2262 m²**

Naudingas patalpų plotas – **1546 m²**

Viso fondo lentynų – **3146** metrai;
Atviro fondo lentynų – **3114** metrai.

VIII FINANSAVIMAS

2021 m. J. Kunčino VB išlaidos sudarė **633750,0** Eur.

Iš jų:

darbuotojų darbo užmokesčiui – **521 633,0** Eur.;
dokumentų įsigijimui – **61 976,0** Eur: iš jų 58124,0 Eur – knygoms; 3780,0 Eur –
periodikai; 72,0 – elektroniniams dokumentams įsigyti;
automatizacijai: kompiuterinei, programinei įrangai, jos palaikymui – **6569,0** Eur ;
kitos išlaidos – **43 572,0** Eur.

Viso per ataskaitinius metus biblioteka gavo **634134,0** Eur.

Iš jų:

Miesto savivaldybės ir valstybės biudžeto lėšos – **569558,0** Eur.

Iš jų:

steigėjo lėšos dokumentams įsigyti – **0,0** Eur;

steigėjo lėšos prenumeratai – **3780,0** Eur.

Lėšos už mokamas paslaugas – **3355,0** Eur.

Lėšos iš kitų viešų šaltinių (parama) – **25,0** Eur.

Programų, projektų (grantų) lėšos – **61196, 0** Eur.

IŠVADOS

2021-ieji jau antri metai iš eilės išbandymų metai. Šiuos išbandymus bibliotekos kolektyvas garbingai išlaikė: aktyviai dirbo pakitusiomis sąlygomis: nuotoliniu, bekontakčiu būdu aptarnavo lankytojus, rengė renginius virtualioje erdvėje, kurė filmukus ir pan. Perkėlus didesnę dalį veiklų į virtualią erdvę, tuo pačiu biblioteka tapo labiau matoma mieste. O labiausiai lankytojai džiaugėsi, kad bibliotekos veikla nei dienos nebuvo sustabdyta, išskyrus naudojimąsi skaityklomis, vartotojai net blogiausiais mėnesiais turėjo galimybę galimybę skolintis leidinius (ir juos gražinti) bekontakčiu būdu.

Daug nervų ir jėgų pareikalavusi nauja LIBIS sistema, vis dar iki galo neužbaigta, nuolat atnaujinama, dažnai stringanti, tačiau į metų pabaigą jau buvo tinkamesnė naudotis tiek darbuotojams tiek lankytojams.

Pasiteisino Vidzgirio bibliotekos perkėlimas į naujas patalpas. Ši biblioteka, vienintelė iš miesto filialų, tokiomis sudėtingomis sąlygomis sugebėjo padidinti lankytojų skaičių.

Per 2021 m. beveik dvigubai daugiau kartų lankytasi pas neįgaliuosius ir pagyvenusius žmonės į namus, jiems nunešta virš 800 knygų, garsinių leidinių ir kt. dokumentų.

Sėkmingai pabaigtos projekto „Prisijungusi Lietuva“ veiklos. Per projekto vykdymo laikotarpį kompiuterinio raštingumo įgūdžius patobulino daugiau nei tūkstantis miesto gyventojų.

Daug palankių atsiliepimų sulaukė projekto „Dėmesio! Dvi kartos traukinyje“ renginiai, kiti bibliotekoje vykę tiek kontaktiniai, tiek virtualūs renginiai. Ir toliau nuosekliai ir įtaigiai populiarinamas rašytojo Jurgio Kunčino kūrybinis palikimas.

Bibliotekos darbuotojai turėjo galimybes pakelti savo kompetencijas. Visų padalinių darbuotojai dalyvavo nuotoliniuose virtualiuose mokymuose.

Direktoriaus pavaduotoja,
vykdanti direktoriaus funkcijas

 Lina Kamorūnaitė